

PERCEPTIVNA ANALIZA GLASA KOD DECE SA SPECIFIČNIM JEZIČKIM POREMEĆAJEM

Ivana Ilić Savić¹, Mirjana Petrović Lazić¹, Gordana Calić², Snežana Babac^{1,3}

¹Univerzitet Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija

²Stipendista Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

³Klinički bolnički centar "Zvezdara", Beograd, Srbija

Kontakt: Ivana Ilić Savić
Velikog Stevana 2, 11000 Beograd, Srbija
E-mail: ivana.ilic558@gmail.com

Specifični jezički poremećaj (SJP) je neurorazvojni poremećaj, koji karakteriše jezičke deficite uz očuvanost nekih kognitivnih domena. Evaluacija glasa kod dece sa SJP treba da ukaže na novu perspektivu i podstakne put ka njoj, da nam pruži konceptualni pristup, koji ima potencijal za bolje razumevanje glasovnog sistema dece sa SJP, upotpunjujući vodič za rehabilitaciju glasa kod ove dece.

Cilj ovog istraživanja je da se utvrde komponente glasovnog sistema, kvalitet glasa, kao i potencijalne polne razlike među decom sa SJP. Uzorkom je obuhvaćeno 30 dece sa razvojnom disfazijom, uzrasta od 3 godine do 9 godina (AS = 6,40; SD = 1,714), od kojih 20 dečaka i 10 devojčica. Za procenu kvaliteta glasa korišćeni su adaptirani Brzi skrining test za procenu glasa (Quick Screen For Voice, Lee, Stemple & Galze, 2003) i GRBAS skala (Isshiki, Okamura, Tanabe & Morimoto, 1969). Dobijeni rezultati pokazuju da najveći broj dece sa SJP ima adekvatne biološke predispozicije za tipičan kvalitet glasa. Veliki broj dece sa SJP nema promene na svim analiziranim perceptivnim parametrima glasa. Najčešće perceptivne promene glasa su blage, potom slede umerene, a najmanje su zastupljene izražene promene glasa. Postoje značajne razlike u stepenu promuklosti i hrapavosti glasa u odnosu na pol; promuklost i hrapavost glasa izraženiji su kod dečaka ($p < 0,05$). Iako su promene u kvalitetu glasa kod dece sa SJP bile blage, one su potencijalno značajne za vokalne patologe, ukazujući na značaj prevencije, koju bi trebalo sprovesti na što ranijem uzrastu, sa ciljem da se očuva zdrav i kvalitetan glas. Rad je nastao kao rezultat istraživanja u okviru projekta „Evaluacija tretmana stečenih poremećaja govora i jezika“ (ON 179068) i „Socijalna participacija osoba sa intelektualnom ometenošću“ (ON 179017), koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Rezultati našeg istraživanja pokazuju da najveći broj dece sa razvojnom disfazijom ima adekvatne biološke predispozicije za normalan govor podjednako zastupljene u oba pola. Najčešće perceptivne promene glasa su blage, potom slede umerene, a najmanje su zastupljene izražene promene glasa. Postoje značajne razlike u stepnu promuklosti i hrapavosti glasa u odnosu na pol, u korist dečaka.

Acta Medica Medianae 2022;61(2):27-35.

Ključne reči: *kvalitet glasa, specifični jezički poremećaj, perceptivne karakteristike*